

Datum: 26. oktober 2020

Zadeva: Zapis ob odpovedi 44. pohod Po poteh Brežiške čete

Spoštovani!

V soboto 24. oktobra 2020 bi moral potekati tradicionalni že 44. *pohod Po poteh Brežiške čete* v so-organizaciji Športne zveze Brežice, Planinskega društva Brežice in Združenja borcev za vrednote NOB Brežice. Gostitelji letošnjega dogodka, ki se izvaja ob podpori Občine Brežice, bi morala biti Krajevna skupnost Sromlje. Žal nas je trenutna epidemiološka situacija prisilila, da športno-rekreativno prireditev namenjeno druženju in spominu na delovanje Brežiške čete, tokrat odpovemo.

Brežiška četa je bila ustanovljena 28. oktobra 1941 in ta datum je naša občina povzela za svoj občinski praznik - na dogodek, katerega izmenoma gostijo krajevne skupnosti Sromlje, Pečice in Pišcece - vasi z območja, kjer so novembra 1941 delovali borci Brežiške čete. Doslej smo 43. krat zapovrstjo slavili svoj občinski praznik tudi s pohodom po poteh Brežiške čete. V spomin na neverjetno hrabre in odločne mlade fante in može, ki so se 28. oktobra zvečer zbrali v majhni železniški čuvajnici v Brezini in krenili v boj pri okupatorju Slovenske zemlje in njenih ljudi. V odločen boj proti najmočnejši vojaški sili takratne Evrope, ki je porazila in zaslužnjila mnoge močne države in narode. Kljub temu, da so bili slabo oboroženi, brez vojaškega znanja in bojnih izkušenj, so v mesecu dni svojega delovanja na območju Kozjanskega povzročili okupatorju mnoge skrbi, veliko materialne škode in nekaj žrtev in s tem pokazali, da se Slovenci le ne bodo sklonjenih glav pokorili. Žal jih je izdaja za pest nemških mark ropala možnosti, da bi preprečili izseljevanje iz Obsotelja, kar je bila njihova prvenstvena naloga. Izdani, obkoljeni, so v junaškem zadnjem boju na Gorjanah 4 padli, ostali pa bili ranjeni ujeti, prepeljani v Mariborske zapore in tik pred novim letom 1942 ustreljeni. Preživeli so le trije, ki so takrat opazovali sovražno postojanko v Bistrici ob Sotli, ki so jo nameravali napasti. Eden med njimi je bil kasneje zadnji slovenski partizanski vrhovni komandant – general in narodni heroj Dušan Kveder - Tomaž.

V spomin na take junake obeležujemo svoj občinski praznik. Praznujemo tudi s pohodom občanov, mladine in vojakov po poteh Kozjanskega, ki so jih prehodili tudi oni v času svojega delovanja.

Že od vsega začetka je bila vodilna misel snovalcev pohoda ta, da je ohranjanje spominov na pomembne dogodke iz naše zgodovine lahko tudi športno obarvano. Tako se je rodila športno-rekreativna prireditev z nazivom »Pohod po poteh Brežiške čete«, ki se že 43 let tradicionalno izvaja v spomin na delovanje Brežiške čete in v počastitev občinskega praznika. Skozi vsa ta leta je pohod doživljal manjše spremembe, ki jih narekuje tempo življenja, vseskozi pa so se ohranile osnovne značilnosti: To je trenutek tišine ob spominskem obeležju, to je planinski pohod po delu poti, ki so jo skoraj pred 80 leti utirali borci naše partizanske čete, in nenazadnje je to ura ali dve druženja s starimi in novimi prijatelji.

V preteklih letih je bilo s strani posameznikov, osnovnih šol, gasilskih, kulturnih, športnih ter ostalih društev vloženo veliko truda in prostovoljnega dela, da se je prireditev ohranila in razvijala. Vsako leto veliko truda, predvsem pri osrednjem dogodku prireditve, množičnem planinskem pohodu, vložijo člani Planinskega društva Brežice. Vsekakor pa pravega duha prireditve ne bi bilo brez prispevka članov borčevske organizacije, ki so v zadnjih dveh letih vložili poseben trud za obnovo in dodatno prezentacijo spominskih obeležij na območju občine.

Leto 2020 pa je vsem nam prineslo popolnoma nove izzive in razmere, na katere nismo navajeni in pripravljeni. Takšna usoda je doletela tudi tradicionalno prireditev. Kljub temu pa je potrebno v teh

negotovih časih ostati miren in preudaren v skrbi zase in sočloveka. Teh vrlin se nenazadnje spomnimo na vsakoletni prireditvi Pohod po poteh Brežiške čete. Slovenci smo v preteklosti večkrat dokazali, da smo najmočnejši v najtežjih situacijah in takrat, ko moramo stopiti skupaj. Čeprav letos ne bomo skupaj zakorakali po načrtani trasi, uživali v objemu prekrasne narave in se videli s starimi prijatelji, je sedaj primeren čas za razmislek in načrtovanje novih priložnosti, ki se nam bodo odprle po koncu trenutne krize.

Ne bomo pa pozabili na hrabre Cerjakove in Milavčeve fante, na Kovačiča, Šavriča, Hlebca in vse ostale, ki so dali življenje za našo svobodo. Odločili smo se, da bomo spomin na njih izvedli tako, da bo trojica članov Združenja borcev za vrednote NOB Brežice na dan ustanovitve Brežiške čete odnesla venec na čuvajnico v Brezini ter na spomenik na železniški postaji v Brežicah, kjer so med ostalimi žrtvami nacističnega divjanja v letih 1941-1945, obeležena tudi njihova imena. In ko bo možno, bomo odšli do Kunejevega hrama na Gorjanah in se tudi tam poklonili njihovem zadnjemu boju. Naslednje leto bomo 80. obletnico ustanovitve Brežiške čete praznovali skozi celo leto, zavedajoč se, da samo hrabrost in boj zagotavlja preživetje naroda, njegovega jezika in kulture in da je izdajstvo teh vrednot nevredno slovenskega človeka.

Spoštovani občani in občanke, lepo praznuje! Poskrbite za svoje in zdravje vaših najdražjih ter drugih ljudi. Skupaj bomo premagali virus in težave, ki jih prinaša.

Stanko Tomše,
Predsednik ŠZB

Ivan Molan,
Župan občine Brežice

Stane Preskar,
predsednik združenja
borcev za vrednote
NOB Brežice

Anica Hribar,
Predsednica PD Brežice